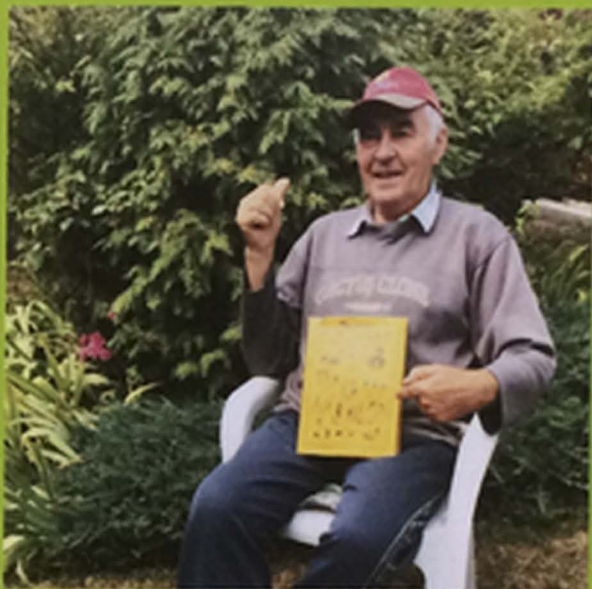

Mein Busch

Az én Buschom

Szalki Bernáth Attila 1935

Szalki Bernáth Attila

VERSFORDÍTÁSAI

Mein Busch

Az én Buschom

Zweisprachiger
deutsch - ungarischer Gedichtband

Kétnyelvű
német - magyar verseskötet

Ausgewählte Gedichte von Wilhelm Busch

Válogatás Wilhelm Busch verseiből

Szalki Bernáth Attila

VERSFordÍTÁSAI

Mein Busch

Az én Buschom

Zweisprachiger
deutsch - ungarischer Gedichtband

Kétnyelvű
német - magyar verseskötet

Ausgewählte Gedichte von Wilhelm Busch

Válogatás Wilhelm Busch verseiből

Szalki Bernáth Attila

VERSFORDÍTÁSAI

© *Szalki Bernáth Attila*
magánkiadása
(Minden jog fenntartva.)

ISBN 978-615-00-0290-3

2017

Szerkesztő: Kolta Dóra

A német szöveg értelmezésében közreműködött:

Csirmaz Szilvia, Kolta Dóra és Marlies Martens

A borító
Bernáth Bence és Hertelendy Zoltán
munkája.

Kedves Olvasó!

*Szerb Antal a Világirodalom története című
kötetében egyebek mellett így ír Wilhelm Buschról:
„Verses történeteit rajzzal illusztrálta...
Leghíresebbek gyermekeknek való történetei...
Kiábrándult filozófuslélek volt, Schopenhauer és
Darwin híve.”*

*A Világirodalmi kisenciklopédia (Bp. 1976.) 180.
oldalán ezt olvashatjuk róla: „Német szatirikus költő,
elbeszélő és karikaturista. A leverett negyvennyolcas
forradalom után Schopenhauer hatását tükrözte
pesszimizmusa. Lírája jelentéktelen maradt, **de tréfás,
epigrammaszerűen tömör versei...**(kiemelés tőlem)
érdekes korkritikát tartalmaznak.” Ennek ellenére
- tehetem hozzá - „epigrammaszerűen tömör versei”
közül például az Európa Könyvkiadó kétkötetes
válogatásában egyetlen verse sem kapott helyet, és
az interneten keresve más, ilyen verseket tartalmazó,
magyar nyelvű nyomtatott kötetét sem találtam.*

*Ezt az űrt némileg kitöltendő szándékkal tárom e
karcsú kötetben a magyar olvasók elé Wilhelm Busch
55 versét németül, illetve ezek általam magyar
nyelvre történt fordítását*

Zu Neujahr *

Will das Glück nach seinem Sinn
Dir was Gutes schenken,
Sage Dank und nimm es hin
Ohne viel Bedenken.

Jede Gabe sei begrüßt,
Doch vor allen Dingen:
Das, worum du dich bemühst,
Möge dir gelingen.

Will das Glück nach seinem Sinn **

Will das Glück nach seinem Sinn
Dir was Gutes schenken,
Sage Dank und nimm es hin
Ohne viel Bedenken.
Jede Gabe sei begrüßt,
Doch vor allen Dingen:
Das worum du dich bemühst,
Möge dir gelingen.

Újévre

Sorsod ha kész szerencsét
Ajándékba hozni,
Vedd el, mondj hálát ezért,
Kár lenne habozni.

Köszönts minden adományt,
Jól sáfarkodj véle,
S ott, hol végzel sok munkát,
Mindben sikert érh el.

Bölcsen éld meg szerencséd

Bölcsen éld meg szerencséd,
Élvezd, mi jó neked,
És köszönd meg sors kegyét,
Kétkedés ne legyen.
Üdvözöld az adományt,
S főleg oly ügyekben,
Mikért sokat fáradtál,
Légy sikeres ember.

* A „*Deutsche Gedichtbibliothek*”-ban

** *Busch* azonos szövegű verse két változatban,
eltérő címmel és tördeléssel olvasható.
Megoldásaim a vers a) és b) fordítás
variánsának tekinthetők.

Vertraut

Wie liegt die Welt so frisch und tauig
Vor mir im Morgensonnenschein.
Entzückt vom hohen Hügel schau ich
Ins frühlingsgrüne Tal hinein.

Mit allen Kreaturen bin ich
In schönster Seelenharmonie.
Wir sind verwandt, ich fühl es innig,
Und eben darum lieb ich sie.

Und wird auch mal der Himmel grauer;
Wer voll Vertraun die Welt besieht,
Den freut es, wenn ein Regenschauer
Mit Sturm und Blitz vorüberzieht.

Ismerős teremtmények...

A világ elém tárul szépen,
reggeli fényben áll a táj.
Elbűvölve dombról lenézek
A tavasz-zöld völgybe alá.

Sok más teremtménnyel élvezem
A szép lelki harmóniát.
Rokonok vagyunk mi, szeretem
S ölelem mind lelkemmel át.

S ha ég szürkére vált is olykor;
Ki világra bízva tekint,
Víg akkor is, ha eső paskol,
Vihar s villám vonul el itt.

Fink und Frosch

Im Apfelbaume pfeift der Fink
Sein Pinkepink!
Ein Laubfrosch klettert mühsam nach
Bis auf des Baumes Blätterdach
Und bläht sich auf und quakt: »Jaja!
Herr Nachbar, ick bin och noch da!«
Und wie der Vogel frisch und süß
Sein Frühlingslied erklingen ließ,
Gleich muß der Frosch in rauhen Tönen
Den Schusterbaß dazwischen dröhnen.
»Juchheija heija !« spricht der Fink.
»Fort flieg' ich flink!«
Und schwingt sich in die Lüfte hoch.
»Wat!« ruft der Frosch. »Dat kann ick och!«
Macht einen ungeschickten Satz,
Fällt auf den harten Gartenplatz,
Ist platt, wie man die Kuchen backt,
Und hat für ewig ausgequackt.
Wenn einer, der mit Mühe kaum
Geklettert ist auf einen Baum,
Schon meint, daß er ein Vogel wär',
So irrt sich der.

Pinty és a béka

Az almafán füttyöl a pinty,
Száll fityfiritty!
Levelibéka felmászott,
Ő is lombsátorra hágott,
És felfújódva kuruttyolt:
„Szomszéd, én is fent vagyok most!”
És ahogy az énekes madár
Tavaszi dala frissen száll,
Azonmód rákezd béka durva
Hangján a békés csendet feldúlva.
„Juhéjja héjja!” szólt (a) madár.
„Tűnök is már!”
És a légbe lendült legott.
Kiált a béka: „Én is ott
Leszek fent!” De rosszul mozdult,
S a kemény kert földjére hullt,
Lapos lett, mint a sült lepény,
S szeméből kihunyt már a fény.
Ha bárki nagy fáradsággal
Felmászik egy magas fára,
S úgy véli, hogy ő is madár,
Bizony így jár.

Immer wieder

Der Winter ging, der Sommer kam.
Er bringt aufs neue wieder
Den vielbeliebten Wunderkram
Der Blumen und der Lieder.

Wie das so wechselt Jahr um Jahr,
Betracht' ich fast mit Sorgen.
Was lebte, starb, was ist, es war,
Und heute wird zu morgen.

Stets muß die Bildnerin Natur
Den alten Ton benützen
In Haus und Garten, Wald und Flur
Zu ihren neuen Skizzen.

Újra és újra

A tél elmúlt, megjött a nyár.
S hozza újra, mit hozhat,
Mit ember csodálva vár:
Virágokat s dalokat.

Hogy követi sok év egymást,
Nézem csaknem aggódva.
Mi élt, meghalt, mi van, volt már,
Mából gyorsan lesz holnap.

Természet festőnek muszáj
Az újabb vázlatán is,
Legyen kertes ház vagy szép táj,
A régi színt használni.

Mein Freund, an einem Sonntagmorgen

Mein Freund, an einem Sonntagmorgen,
Tät sich ein hübsches Rößlein borgen.
Mit frischem Hemd und frischem Mute,
In blanken Stiefeln, blankem Hute,
Die Haltung stramm und stramm die Hose,
Am Busen eine junge Rose,
So reitet er durch die Alleen,
Wie ein Adonis anzusehen.

Die Reiter machen viel Vergnügen,
Wenn sie ihr stolzes Roß bestiegen.

Nun kommt da unter sanftem Knarren
Ein milchbeladner Eselskarren.
Das Rößlein, welches sehr erschrocken,
Fängt an zu trappeln und zu bocken,
Und, hopp, das war ein Satz, ein weiter!
Dort rennt das Roß, hier liegt der Reiter,
Entfernt von seinem hohen Sitze,
Platt auf dem Bauche in der Pfütze.

Die Reiter machen viel Vergnügen,
Besonders, wenn sie drunten liegen.

Barátom, egy vasárnap reggel

Barátom, egy vasárnap reggel,
A lovacskát kölcsönbe vette.
Friss az inge, mosolya kedves,
A csizmája, kalapja fényes,
Feszes a nadrágja s tartása,
Kebelén friss rózsá virága,
Amint a fason átüget,
Mintha Adonis tűnt volna fel.

A lovasok igen vidámak,
Ha büszkén a lovukra hágnak.

De jött szelíden nyekeregve
Egy szamár húzta szekerecske.
Nagyon megrémült a lovacska,
Kopog s trappolni kezdett nyomba,
S hopp, leesőt ember sajnálja!
Ott fut (a) ló, itt fekszik lovása,
A ló magas nyergétől távol,
Hasalt lent sajnos a tócsákon.

A lovasok jól szórakoznak,
Kiváltképp, ha talajt „csókolnak”.

Im Sommer

In Sommerbäder
Reist jetzt ein jeder
 Und lebt famos.
Der arme Dokter,
Zu Hause hockt er
 Patientenlos.

Von Winterszenen,
Von schrecklich schönen,
 Träumt sein Gemüt,
Wenn, Dank der Götter,
Bei Hundewetter
 Sein Weizen blüht.

Nyáron

Nyáron fürdenek,
Mind útra kelnek,
Életük víg.
A szegény doktor
Ül csendben otthon,
Betege nincs.

De télidőben,
Borzasztó szépben,
- Álmodja azt -
Ha adja Isten,
Kutyaidőben
Ő arat majd.

Ein dicker Sack

Ein dicker Sack – den Bauer Bolte,
Der ihn zur Mühle tragen wollte,
Um auszuruhn, mal hingestellt
Dicht an ein reifes Ährenfeld –
Legt sich in würdevolle Falten
Und fängt ‘ne Rede an zu halten.
Ich, sprach er, bin der volle Sack.
Ihr Ähren seid nur dünnes Pack.
Ich bin’s, der euch auf dieser Welt
In Einigkeit zusammenhält.
Ich bin’s, der hoch vonnöten ist,
Daß euch das Federvieh nicht frißt;
Ich, dessen hohe Fassungskraft
Euch schließlich in die Mühle schafft.
Verneigt euch tief, denn ich bin Der!
Was wäret ihr, wenn ich nicht wär?
Sanft rauschen die Ähren:
Du wärest ein leerer Schlauch, wenn wir nicht wären.

Egy megtöltött zsák

Egy megtöltött zsákot a paraszt
Malmi őrlésre vinni akart,
Előtte még pihenni vágy,
A földre került így a zsák –
Ott állt szépen ráncba szedetten,
S hozzáfog, hogy beszélni kezdjen.
Nos, én vagyok a töltött zsák,
Sovány pakk vagytok, csak kalász.
Titeket én, míg áll világ,
Egységben összetartva zár.
S vagyok, ki fölöttetek áll,
Ki véd, nem zabál fel madár;
De végül, miből lesz kenyér,
Biz' általam malomba tér.
Meghajlásotok legyen mély!
Mik lennétek, ha nem lennék?
Kalászok suttogják:
Csak üres zsák lennél te, ha mi nem volnánk.

Wenn ich dereinst

Wenn ich dereinst ganz alt und schwach,
Und's ist mal ein milder Sommertag,
So hink ich wohl aus dem kleinen Haus
Bis unter den Lindenbaum hinaus.
Da setz ich mich denn im Sonnenschein
Einsam und still auf die Bank von Stein,
Denk an vergangene Zeiten zurücke
Und schreibe mit meiner alten Krücke
Und mit der alten zitternden Hand
So vor mir in den Sand.

Majd ha egyszer

Majd ha egyszer gyengén, vénen,
Ismét hevít nyár napfénye,
Házikómból kibicegek,
Hársfa alá telepedek.
Ott ücsörgök napsugárban
Kőpadon csendes magányban,
Régi időkre gondolva,
Írom lassan mankóm fogva,
Homokba reszkető kézzel
Lábam elé szép emlékem.

Die Rose sprach zum Mägdelein

Die Rose sprach zum Mägdelein:
Ich muß dir ewig dankbar sein,
Daß du mich an den Busen drückst
Und mich mit deiner Huld beglückst.

Das Mägdlein sprach: O Röslein mein,
Bild dir nur nicht zuviel drauf ein,
Daß du mir Aug und Herz entzückst.
Ich liebe dich, weil du mich schmückst.

A rózsá lánykához beszélt...

A rózsá lánykához beszélt:
Nagy hálára köteleztél,
Hogy a szíved fölé tűztél,
S e kegygyel boldoggá tettél.

De tévedsz, rózsá! - szólt a lány,
Te csak szemet hódítottál,
A szívembe nem férköztél.
Szeretlek - mert díszítettél.

Wärst du ein Bächlein, ich ein Bach

Wärst du ein Bächlein, ich ein Bach,
So eilt ich dir geschwinde nach.
Und wenn ich dich gefunden hätt'
In deinem Blumenuferbett:
Wie wollt ich mich in dich ergießen

Und ganz mit dir zusammenfließen,
Du vielgeliebtes Mädchen du!
Dann strömten wir bei Nacht und Tage
Vereint in süßem Wellenschlage

Dem Meere zu.

Ha patak vagy, csermely lennék...

Ha patak vagy, csermely lennék,
Tehozzád én úgy sietnék.
Ha hullámom téged talált,
S virágkikötődben megállt:
Magam átadom ott néked,

S egyesülve hullámzok véled
Te nagyon szeretett leány!
S ekkor áradunk nappal s éjjel
Feléd - szelíd hullámveréssel -

Nagy óceán.

Ich sah dich gern im Sonnenschein

Ich sah dich gern im Sonnenschein,
Wenn laut die Vöglein sangen,
Wenn durch die Wangen und Lippen dein
Rosig die Strahlen drangen.

Ich sah dich auch gern im Mondenlicht
Beim Dufte der Jasminen,
Wenn mir dein freundlich Angesicht
So silberbleich erschienen.

Doch, Mädchen, gern hätt' ich dich auch,
Wenn ich dich gar nicht sähe,
Und fühlte nur deines Mundes Hauch
In himmlisch warmer Nähe.

Öröm, ha napfény süt terád

Öröm, ha napfény süt terád,
Ha köszönt madár ének,
Felragyog szád és arcocskád,
S rózsás sugárban élnek.

Öröm, ha ölel a holdfény
A jázmin illatárban,
Ha tiéd, a kedves arcél,
Ezüst fakón süt, lágyan.

De akkor is örülnék, te lány,
Ha nem látnálak téged,
Ha hangod cseng, elszáll magány,
Magam a mennyben érzem.

Sie war ein Blümlein

Sie war ein Blümlein hübsch und fein,
Hell aufgeblüht im Sonnenschein.
Er war ein junger Schmetterling,
Der selig an der Blume hing.
Oft kam ein Bienlein mit Gebrumm
Und nascht und säuselt da herum.
Oft kroch ein Käfer kribbelkrab
Am hübschen Blümlein auf und ab.
Ach Gott, wie das dem Schmetterling
So schmerzlich durch die Seele ging.
Doch was am meisten ihn entsetzt,
Das Allerschlimmste kam zuletzt.
Ein alter Esel fraß die ganze
Von ihm so heißgeliebte Pflanze.

Kis virág volt...

Kis virág volt, csinos s szerény,
Kinyílt, ha rá sütött a fény.
Az ifjú pillangóként jött,
S szirmain boldogan csüngött.
Gyakran méh hozzá zümmögött,
Kóston s körbezsongta őt.
Bogár is gyakran mászott rá,
A virágon ment fel s alá.
Oh, Isten, mindezt látva hát
Lepke lelkét kín járta át.
Legjobban az rázta meg őt,
Ami legutoljára jött.
Merthogy egy vén szamár megette
A növényt, hiába szerette.

Fuchs und Igel

Ganz unverhofft an einem Hügel
sind sich begegnet Fuchs und Igel.
»Halt!« rief der Fuchs, »du Bösewicht,
kennst du des Königs Order nicht?
Ist nicht der Friede längst verkündigt,
und weißt du nicht, daß jeder sündigt,
der immer noch gerüstet geht?
Im Namen Seiner Majestät -
geh her und übergib dein Fell!«
Der Igel sprach: »Nur nicht so schnell!
Laß dir erst deine Zähne brechen;
dann wollen wir uns weiter sprechen.«
Und alsogleich macht er sich rund,
schließt seinen dichten Stachelbund
und trotzt getrost der ganzen Welt,
bewaffnet, doch als Friedensheld.

A róka és a sündisznó

A dombon történt ez a móka,
találkozott sün és a róka.

Róka: „Állj! Nem tudod zsvivány,
Mily parancsot adott király?

Ki békét hirdetett nemrégén,
s nem tudod, bűnös az végképpen,
ki mindig fegyverkezve jár?

Őfelsége parancsa hát -
ide jöjj, s vesd le az irhád!”

A sün szólt: „Ne oly gyorsan, komám!

Ha majd a fogaid kitörtek;
akkor véled ismét beszélek.”

S azonnal gömb alakra vált,
bezárja tüskés bundáját,

egész világgal dacol ő,
fegyverben áll, de béke hős.

Der Wetterhahn

Wie hat sich sonst so schön der Hahn
Auf unserm Turm gedreht
Und damit jedem kundgetan,
Woher der Wind geweht.

Doch seit dem letzten Sturme hat
Er keinen rechten Lauf;
Er hängt so schief, er ist so matt,
Und keiner schaut mehr drauf.

Jetzt leckt man an den Finger halt
Und hält ihn hoch geschwind.
Die Seite, wo der Finger kalt,
Von daher weht der Wind.

A szélkakas

A szélkakas által ott fent,
Ahogy tornyon fordult,
Mindenki előtt ismert lett,
Hogy a szél honnan fújt.

De utolsó vihar miatt
Érte őt oly nagy kár;
Csak áll, a szárnya szakadt,
S rá nem néz senki már.

Most megnyalja ember ujját,
S emeli fölfelé.
Hol hideg éri oldalát,
Biz' onnan fúj a szél.

Die erste alte Tante sprach

Die erste alte Tante sprach:
Wir müssen nun auch dran denken,
Was wir zu ihrem Namenstag
Dem guten Sophiechen schenken.

Drauf sprach die zweite Tante kühn:
Ich schlage vor, wir entscheiden
Uns für ein Kleid in Erbsengrün,
Das mag Sophiechen nicht leiden.

Der dritten Tante war das recht:
Ja, sprach sie, mit gelben Ranken!
Ich weiß, sie ärgert sich nicht schlecht
Und muß sich auch noch bedanken.

Az egyik nagynéni így beszélt

Egyik nagynéni így beszélt:
Névnapra kell gondolni,
Mit tudunk mi ajándékként
Jó Zsófikának adni.

A második meg máris dönt:
S magva javaslatának,
A ruha legyen borsó zöld,
Mit ő biz ki nem állhat.

A harmadik igazat adott:
Sárga fodrokkal körbe!
Tudjátok, ebben az se rossz,
Még meg is kell köszönje.

Wirklich, er war unentbehrlich!

Wirklich, er war unentbehrlich!
Überall, wo was geschah
Zu dem Wohle der Gemeinde,
Er war tätig, er war da.

Schützenfest, Kasinobälle,
Pferderennen, Preisgericht,
Liedertafel, Spritzenprobe,
Ohne ihn da ging es nicht.

Ohne ihn war nichts zu machen,
Keine Stunde hatt' er frei.
Gestern, als sie ihn begruben,
War er richtig auch dabei.

Ő valóban nélkülözhetetlen volt!

Az volt, nélkülözhetetlen!
Bármi bárhol is történt,
Községének érdekében
Ott volt ő cselekvőként.

Lövészünnep, falubálok,
Lóverseny, bíráskodás,
Tűzoltók és dalárdások
Nélküle nem voltak ám.

Nélküle semmi nem megy,
Így nem bírt szabad időt.
S mikor temették, akkor sem
Nélkülözhatték biz őt.

Kinder, lasset uns besingen

Kinder, lasset uns besingen,
Aber ohne allen Neid,
Onkel Kaspers rote Nase,
Die uns schon so oft erfreut.

Einst ward sie als zarte Pflanze
Ihm von der Natur geschenkt;
Fleißig hat er sie begossen,
Sie mit Wein und Schnaps getränkt.

Bald bemerkte er mit Freuden,
Daß die junge Knospe schwoll,
Bis es eine Rose wurde,
Dunkelrot und wundervoll.

Alle Rosen haben Dornen,
Diese Rose hat sie nicht,
Hat nur so ein Büschel Haare,
Welches keinen Menschen sticht.

Minden gyermek gyűjtson dalra

Minden gyermek gyűjtson dalra,
Ám de semmi irigység,
Bár Kasper bá' vörös orra,
Örvendeztet, mint mindég.

Volt egyszer egy növényecske,
Mit természettől kapott:
Szorgalmasan öntözgette,
Pálinkát és bort ivott.

Hamarosan észrevette,
Hogy a rügy duzzadni kezd,
Míg egy szép rózsává nőve,
Csodás vörös színe lett.

Nincsen rózsza tövis nélkül,
S nem kivétel e virág,
Rajt egy szőrösomó nőtt végül,
Mit nem látott a világ.

Ihrem Kelch entströmen süße
Wohlgerüche, mit Verlaub:
Aus der wohlbekannten Dose
Schöpft sie ihren Blütenstaub.

Oft an einem frischen Morgen
Zeigt sie uns ein duftig Blau,
Und an ihrem Herzensblatte
Blinkt ein Tröpflein Perlentau.

Wenn die andern Blumen welken,
Wenn's im Winter rauh und kalt,
Dann hat diese Wunderrose
Erst die rechte Wohlgestalt.

Drum zu ihrem Preis und Ruhme
Singen wir dies schöne Lied.
Vivat Onkel Kaspers Nase,
Die zu allen Zeiten blüht!

Orrból édes illat árad,
Elbájolva a honát:
A jól ismert dobozkában
Leli meg virágporát.

Gyakran, hogyha friss a reggel,
Mutatja kék varázsát,
És ha virág redő lebben,
Csöppnyi gyöngyház pillant ránk.

Hogyha más virág mind fonnyad,
S durva fagygal itt a tél,
Akkor ez a csoda rózsa,
Igazán csak akkor él.

S babérkoszorúnkat hozva,
Szép dalunkat zengjük itt.
Éljen Kasper bácsi orra,
Mely minden korban virít!

Laß doch das ewige Fragen

Laß doch das ewige Fragen,
Verehrter alter Freund.
Ich will von selbst schon sagen,
Was mir vonnöten scheint.
Du sagst vielleicht dagegen:
Man fragt doch wohl einmal.
Gewiß! Nur allerwegen
Ist mir's nicht ganz egal.
Bei deinem Fragestellen
Hat eines mich frappiert:
Du fragst so gern nach Fällen,
Wobei ich mich blamiert.

Hagyd sok buta kérdésed

Hagyd sok buta kérdésed,
Tisztelt, régi barát.
Ezért kell szólnom néked,
Mert nincs szükségem rá.
Talán nem ez az elved:
Egyszer kérdezz, de hűn.
Fontost! Mind azért tegyed,
Legyen egyértelmű.
Buta kérdéseiddel
Bosszantasz, s nem szép,
Hogy azért faggatsz engem:
Nevetségessé tégy.

Du fragtest mich früher nach mancherlei

Du fragtest mich früher nach mancherlei.
Ich sagte dir alles frank und frei.
Du fragtest, wann ich zu reisen gedächte,
Welch ein Geschäft ich machen möchte.
Ich sagte dir offen: dann und dann;
Ich gab dir meine Pläne an.
Oft hat die Reise mir nicht gepaßt;
Dann nanntest du mich 'n Quirlequast.
Oft ging's mit dem Geschäfte krumm;
Dann wußtest du längst, es wäre dumm.
Oft kamst du mir auch mit List zuvor;
Dann schien ich mir selber ein rechter Tor.
Nun hab ich, weil mich dieses gequält,
Mir einen hübschen Ausweg erwählt.
Ich rede, wenn ich reden soll,
Und lüge dir die Jacke voll.

Te kérdeztél korábban gyakran

Mit kérdeztél korábban gyakran,
Mindre őszinte választ adtam.
Kérdezted, ha utazni lenne kedvem,
Mily üzletet kötnék szívesen.
Neked én megmondtam már nyíltan;
S tenéked terveim átadtam.
Ha úthoz gyakran nem volt kedvem;
Balfácánnak neveztél engem.
És ha az üzlet félrement,
Hogy rossz - előre tudtad ezt,
Oly gyakran ravaszul jöttél,
Magam balgának érezém.
Csak hát mivel mindez jól megkínzott,
Nekem bölcs megoldás ajánlkozott.
Na jó, beszélek hogyha kell,
S hazugságtól lesz fejed telt.

Kritik des Herzens

Ach, ich fühl es! Keine Tugend
Ist so recht nach meinem Sinn;
Stets befind ich mich am wohlsten,
Wenn ich damit fertig bin.

Dahingegen so ein Laster,
Ja, das macht mir viel Pläsier;
Und ich hab die hübschen Sachen
Lieber vor als hinter mir.

A szív kritikája

Mért nem adatott meg nékem
Kedvemre való erény?
Jól magam csak akkor érzem,
Ha füttyülök rájuk én.

Ezzel szemben szenvedélynek
Hódolok, s ezt élvezém,
Jár elől, nyomába lépek,
Ész s erény jöhet mögém.

Der Hausknecht in dem „Weidenbusch“

Der Hausknecht in dem „Weidenbusch“
Zu Frankfurt an dem Main,
Der war Poet, doch immer kurz,
Denn wenig fiel ihm ein.

Ja, sprach er, Freund, wir leben jetzt
In der Depeschenzeit,
Und Schiller, käm er heut zurück,
Wär auch nicht mehr so breit.

A „Weidenbusch” szálló inasa volt

Frankfurti „Weidenbusch” szállón
Inasként dolgozott,
Költő volt, röviden szóló,
Mert észet kurtát kapott.

A kor, miben élünk - mondta -
Szűkre szabja időnk.
Ha visszajönne Schiller, ma
Már ő se lenne bő.

Früher, da ich unerfahren

Früher, da ich unerfahren
Und bescheidner war als heute,
Hatten meine höchste Achtung
Andre Leute.

Später traf ich auf der Weide
Außer mir noch mehre Kälber,
Und nun schätz ich, sozusagen,
Erst mich selber.

Régen szerényebben éltem

Régen szerényebben éltem,
És gyarlóbb tudással, mint ma,
Mély s nagy tisztelettel néztem
Én másokra.

Később - rajtam kívül - réten
Több borjúval találkoztam,
S - hogy is mondjam - most tisztelem
Már csak magam.

Wo du bist und wo ich sei...

Wo du bist und wo ich sei,
Ferne weg und nahe bei;
Überall und auch indessen
Werd' ich deiner nicht vergessen;
Dein gedenk' ich, still erfreut,
Selbsten in der Einsamkeit;
Ja, im dicksten Publikum
Schwebt mein Geist um dich herum.

Ott hol te vagy, legyek én...

Ott hol te vagy, legyek én,
Bárhol jársz is, ég a fény;
Mindenütt és mindeközben
Nem felejtlek, s tartlak észben;
Rád gondolva öröm ér,
És ha magány visszatért;
Testem társaságba ment,
Lelkem feléd lebegett.

Scheu und treu

Er liebte sie in aller Stille,
Bescheiden, schüchtern und von fern
Schielt er ihr nach durch seine Brille
Und hat sie doch so schrecklich gern.

Ein Mücklein, welches an der Nase
des schönen Kindes saugend saß,
Ertränkte sich in seinem Glase.
Es schmeckt' ihm fast wie Ananas.

Sie hatte Haare wie 'ne Puppe,
So unvergleichlich blond und kraus.
Einst fand er eines in der Suppe
Und zog es hochbeglückt heraus.

Er rollt es auf zu einem Löckchen,
Hat's in ein Medaillon gelegt.
Nun hängt es unter seinem Röckchen,
Da, wo sein treues Herze schlägt.

Félénk és hűséges

A lányt nagy titokban szerette,
Szerényen, távolból volt hű.
Szemüveggel nézve követte,
Szerelme oly mély, hogy az szörnyű.

Egy szúnyog a szép lány orrára
Szemtelenül szívni leszállt,
Majd fulladt férfi poharába,
Mit ízlelt - hitte - ananász.

A lány haja, mint a babáknak,
Szőke volt és göndörödött.
Egy szálát levesben kanállal
Lelt, és benne gyönyörködött.

Amit föltekert egy lokniba,
S ragyogó medáljába tett.
Ennek új helye most zakója,
Mi alatt a hű szíve vert.

Liebesglut

Sie liebt mich nicht. Nun brennt mein Herz
ganz lichterloh vor Liebesschmerz,
vor Liebesschmerz gar lichterloh
als wie gedörrtes Haferstroh.

Und von dem Feuer steigt der Rauch
mir unaufhaltsam in das Aug',
dass ich vor Schmerz und vor Verdruss
viel tausend Tränen weinen muss.

Ah Gott! Nicht lang ertrag ich's mehr! -
Reicht mir doch Feuerkübel her!
Die füll ich bald mit Tränen an,
dass ich das Feuer löschen kann.

Seitdem du mich so stolz verschmäht,
härmt ich mich ab von früh bis spät,
sodass mein Herz bei Nacht und Tag
als wie auf heißen Kohlen lag.

Und war es dir nicht heiß genug,
das Herz, das ich im Busen trug,
so nimm es denn zu dieser Frist,
wenn dir's gebacken lieber ist!

Szerelmi láng

Nem szeret. A szívem de fáj,
a szenvedés vert benn tanyát,
szerelem lángja gyötör rég,
mely mint száraz zabszalma ég.

A tűzből láng s a füst ömölt,
könyörtelen szemembe jött,
a kintől s a sérelemtől
könnyek árja hullt szememből.

Oh, Uram! Nem bírom tovább! –
Tűzoltó vödröt kérek hát!
A könnyem annyi lesz immár,
tüzet tud oltani akár.

Mióta büszkén elküldtél,
igen szomorúvá tettél,
a szívem nappal s éjszakán
szenved izzó szén parazsán.

E tűz sem volt néked elég,
hogy keblemben szívem elég,
vedd szívem most azonnal át,
ha sülve akarod inkább.

Schein und Sein

Mein Kind, es sind allhier die Dinge,
Gleichwohl, ob große, ob geringe,
Im wesentlichen so verpackt,
Daß man sie nicht wie Nüsse knackt.

Wie wolltest du dich unterwinden,
Kurzweg die Menschen zu ergründen.
Du kennst sie nur von außenwärts.
Du siehst die Weste, nicht das Herz.

Látszat és valóság

Gyermekekem, vannak ím a dolgok,
S ezek akár kicsik vagy nagyok,
Rajtuk szilárd csomagoló,
Nem törhető, mint a diók.

Hogy mertél arra vállalkozni,
Rögtön a lelkükbe hatolni?
Nézed most csak a külsejét.
Szívét lásd, ne csak mellényét!

Niemals

Wonach du sehnlich ausgeschaut,
Es wurde dir beschieden.
Du triumphierst und jubelst laut:
Jetzt hab ich endlich Frieden!

Ach, Freundchen, rede nicht so wild,
Bezähme deine Zunge!
Ein jeder Wunsch, wenn er erfüllt,
Kriegt augenblicklich Junge.

Sohase túlozz...

Ami után sóvárogtál,
Az megadatott néked.
Ünnepeltél s kiáltoztál:
Végre célom elértem!

Barátom, vadat ne beszélj,
A nyelved tartsd kordában!
Egy kívánság, ha célba ért,
Másik támad nyomában.

Die Schändliche

Sie ist ein reizendes Geschöpfchen,
Mit allen Wassern wohl gewaschen;
Sie kennt die süßen Sündentöpfchen
Und liebt es, häufig draus zu naschen.

Da bleibt den sittlich Hochgestellten
Nichts weiter übrig, als mit Freuden
Auf diese Schandperson zu schelten
Und sie mit Schmerzen zu beneiden.

A gyalázatos

Világnak bájos teremtménye,
Nagyon bölcs s rafinált ökelme;
Tudja, hol édes bűn edénye,
És szeret nassolni belőle.

Ki áll erkölcsi magaslaton
Mit tehet? A többség nevében
Gyalázatosra kell pirítson -
S irigykedhet kinnal szívében.

Laß ihn

Er ist verliebt, laß ihn gewähren,
Bekümmre dich um dein Pläsier,
Und kommst du gar, ihn zu bekehren,
Wirft er dich sicher vor die Tür.

Mit Gründen ist da nichts zu machen.
Was einer mag, ist seine Sach,
Denn kurz gesagt: In Herzenssachen
Geht jeder seiner Nase nach.

Hagyd őt

Szerelmes, hagyd békén, mit élvez,
Törődj azzal, mi magadé,
Felesleges a visszatérted,
Kidob biztos ajtó elé.

Nem tehetsz semmit, lásd be végre.
Szereti tárgyát - talán - bután,
Maga dolgában a szív - értsd meg -
Mind megy saját orra után.

Querkopf

Ein eigner Kerl war Krischan Bolte.
Er tat nicht gerne, was er sollte.
Als Kind schon ist er so gewesen.
Religion, Rechtschreiben und Lesen
Fielen für ihn nicht ins Gewicht:
Er sollte zur Schule und wollte nicht.

Später kam er zu Meister Pfriem.
Der zeigte ihm redlich und sagte ihm,
Jedoch umsonst, was seine Pflicht:
Er sollte schustern und wollte nicht.
Er wollte sich nun mal nicht quälen,
Deshalb verfiel er auf das Stehlen.
Man faßt' ihn, stellt' ihn vor Gericht:
Er sollte bekennen und wollte nicht.
Trotzdem verdammt man ihn zum Tode
Er aber blieb, nach seiner Mode,

Ein widerspenstiger Bösewicht:
Er sollte hängen und wollte nicht.

Fafejú ...

Különc fickó volt Krischan Bolte.
Mit kellett, nem szívesen tette.
Gyermekeként már ez jellemezte,
Hittant s tanulást nem szerette,
Ilyesmiket nem értékelt:
Az iskolába csak azért se ment.

Később Pfriem mesterhez jutott.
Aki megmutatta neki legott,
Hogy mi lesz a kötelesség,
De nem tetszett neki a suszterség.
Nem akart jutni gyötrődésre,
Ezért esett lopás bűnébe.
Elfogták, bírók elé állt,
Nem tett ám beismerő vallomást.
Hogy ítélték mégis halálra,
Megmaradt dacos figurája.

Nem akarta, s fel kellett húzni:
Nem tudta ezt makacs megúszni.

Glaube

Stark in Glauben und Vertrauen
Von der Burg mit festen Türmen
Kannst du dreist herniederschauen,
Keiner wird sie je erstürmen.

Laß sie graben, laß sie schanzen,
Stolze Ritter, grobe Bauern,
Ihre Flegel, ihre Lanzen
Prallen ab von deinen Mauern.

Aber hüte dich vor Zügen
In die Herrschaft des Verstandes,
Denn sogleich sollst du dich fügen
Den Gesetzen seines Landes

Bald umringen dich die Haufen,
Und sie ziehen dich vom Rosse,
Und du mußt zu Fuße laufen
Schleunig heim nach deinem Schlosse.

Hit

Tudsz nagy hetykén körbenézni,
Hogyha erős várads tornya,
Szilárdan oly hitben élni,
Téged legyőzni nem fognak.

Áshatnak sáncot s árkokat,
Paraszt s lovag ülhet lóra,
Haduk nem lesz ma se holnap
Hitváradsnak hódítója.

Vigyázz, ész el ne ragadjon,
Mert a követelményeit
Ugyanúgy be kell tartanod
Mint országod törvényeit.

Körbevesznek nemsokára,
S le fognak lovadról húzni,
Kell majd néked gyalog lábbal
Gyorsan a váradsba futni.

Geschmacksache

Dies für den und das für jenen.
Viele Tische sind gedeckt.
Keine Zunge soll verhöhnen,
Was der andern Zunge schmeckt.

Lasse jedem seine Freuden,
Gönn ihm, daß er sich erquickt,
Wenn er sittsam und bescheiden
Auf den eignen Teller blickt.

Wenn jedoch bei deinem Tisch er
Unverschämt dich neckt und stört,
Dann so gib ihm einen Wischer,
Daß er merkt, was sich gehört.

Ízlés dolga

Ez egyiknek, az másiknak.
Asztal - lásd - mind terített.
És ne legyen gúnynak tárgya,
Másik nyelvnek mi ízlett.

Hagyd meg saját örömében
Azt, ki élvez ízlelést,
S illedelmesen, szerényen
Saját tányérjába néz.

Ám ha átjött asztalodhoz,
Kötekedett és zavart,
Vágjad pofon, s rájön akkor,
Nem helyes, hogy ott kavart.

Es wird mit Recht ein guter Braten

Es wird mit Recht ein guter Braten
Gerechnet zu den guten Taten;
Und daß man ihn gehörig mache,
Ist weibliche Charaktersache.
Ein braves Mädchen braucht dazu
Mal erstens reine Seelenruh,
Daß bei Verwendung der Gewürze
Sie sich nicht hastig überstürze.
Dann, zweitens, braucht sie Sinnigkeit,
Ja, sozusagen Innigkeit,
Damit sie alles appetitlich,
Bald so, bald so und recht gemütlich
Begießen, drehn und wenden könne,
Daß an der Sache nichts verbrenne.
In Summa braucht sie Herzensgüte,
Ein sanftes Sorgen im Gemüte,
Fast etwas Liebe insofern,
Für all die hübschen, edlen Herrn,
Die diesen Braten essen sollen
Und immer gern was Gutes wollen.
Ich weiß, daß hier ein jeder spricht:
Ein böses Mädchen kann es nicht.
Drum hab ich mir auch stets gedacht
Zu Haus und anderwärts:
Wer einen guten Braten macht,
Hat auch ein gutes Herz.

A jó sültkészítés hevében...

A jó sültkészítés hevében
Az alábbiakat tartsd észben:
Hogy ezt megfelelően tegyed,
Szükséges egy nő karaktere.
Először kell egy lány, derék,
Kit nyugodtsággal áld az ég,
Hogy fűszerek használatában
Ne túlozzon a rászórásban.
Másodszor kell az elmésség,
Hogy úgy mondjam, lelki szépség,
Minden étvágygerjesztő legyen,
S időben, többször is ügyesen
Forgatni tudja figyelmesen,
Hogy a sültje oda ne égjen.
Szükséges persze szív jósága,
Egy gyengéd elme aggódása,
Aztán érezzen vonzódást,
Csinos, nemes urak iránt,
Kik ily sültet szívesen esznek,
S ezért valami jót megtesznek.
Tudom, valaki mondja ám:
Nem tudja ezt rossz leány.
Ezért gondolom, hogy megáll,
S bárhol vagy, mondható:
Aki finom sültet csinál,
Annak szíve is jó.

Als ich ein kleiner Bube war...

Als ich ein kleiner Bube war...

War ich ein kleiner Lump;
Zigarren raucht' ich heimlich schon,
Trank auch schon Bier auf Pump.

Zur Hose hing das Hemd heraus,
Die Stiefel lief ich krumm,
Und statt zur Schule hinzugeh'n,
Strich ich im Wald herum.

Wie hab' ich's doch seit jener Zeit
So herrlich weit gebracht! –
Die Zeit hat aus dem kleinen Lump
'n großen Lump gemacht.

Még csak kisfiú voltam bár...

Még csak kisfiú voltam bár...
Éltem, mint kis csibész;
Cigit szívtam titokban már,
Ittam sört, ha volt kölcsön pénz.

Ingem nadrágból kilógott,
Szakadt volt a csizmám,
S iskolába menés helyett,
Erdőt jártam inkább.

Azóta munkált az idő,
S pompás, mit alkotott! -
Az egykori kis csibészből,
Nagy csibészt faragott.

Wie schad, daß ich kein Pfaffe bin

Wie schad, daß ich kein Pfaffe bin.
Das wäre so mein Fach.
Ich bummelte durchs Leben hin
Und dächt' nicht weiter nach.

Mich plagte nicht des Grübelns Qual,
Der dumme Seelenzwist,
Ich wüßte ein für allemal,
Was an der Sache ist.

Und weil mich denn kein Teufel stört,
So schlief ich recht gesund,
Wär wohlgenährt und hochverehrt
Und würde kugelrund.

Käm dann die böse Fastenzeit,
So wär ich fest dabei,
Bis ich mich elend abkasteit
Mit Lachs und Hühnerei.

Und dich, du süßes Mägdelein,
Das gern zur Beichte geht,
Dich nähm ich dann so ganz allein
Gehörig ins Gebet.

De kár, hogy nem vagyok csuhás...

De kár, hogy nem vagyok csuhás.
Szakmának volna szép.
Sétálnék, nem lenne futás,
Semmin se töprengnék.

Nem gyötörné testem a kín,
Buta lelki viszály,
Örökre tudnám, bent és kint,
Mi dörgés mostanság.

S mert nem terhel ördögi nyűg,
Nyugodtan aludnék,
Lennék jól táplált s megbecsült,
Gömbölydeden kövér.

Ha jó nagybőjt, a szigorú,
Lennék nagyon szilárd,
Kibírnám véled nyomorult
Lazac és tyúktojás.

És téged kedves, kicsi lány,
Ki gyónni kedvvel mész,
Csak személyed foglalnám
Illó imámba én.

Sehr tadelnswert ist unser Tun

Sehr tadelnswert ist unser Tun,
Wir sind nicht brav und bieder. –
Gesetzt den Fall, es käme nun
Die Sündflut noch mal wieder.

Das wär ein Zappeln und Geschreck!
Wir tauchten alle unter;
Dann kröchen wir wieder aus dem Dreck
Und wären, wie sonst, recht munter.

Nagyon kifogásolhatók tetteink

Mit teszünk, elítélendő,
Nem vagyunk jó emberek,
Tételezzük most fel, hogy jó
Az özönvíz még egyszer.

Lenne szörnyű kiáltozás!
Süllyednénk mindahányan;
Majd jön mocsokból kimászás,
S lennénk megint vidáman.

Es kam ein Lump mir in die Quer

Es kam ein Lump mir in die Quer
Und hielt den alten Felbel her.
Obschon er noch gesund und stark,
Warf ich ihm dennoch eine Mark
Recht freundlich in den Hut hinein.
Der Kerl schien Philosoph zu sein.
Er sprach mit ernstem Bocksgesicht:
Mein Herr, Sie sehn, ich danke nicht.
Das Danken bin ich nicht gewohnt.
Ich nehme an, Sie sind gescheit
Und fühlen sich genug belohnt
Durch Ihre Eitelkeit.

Egy lump velem épp szembe jött

Egy lump velem épp szembe jött,
Rongy sapkát tart keze között.
Bár még egészséges s erős,
Egy márkával dobtam meg őt
Barátn, s ez sapkába hullt,
De lumpból a filosz kibújt.
S konok arccal hozzám így szólt:
Nem köszöntem meg - látta - most,
Nem szokásom nékem ez rég.
Ön okos, már sokat élt át,
S lelkének az a díj elég,
Mit hiúsága ad.

Man wünschte sich herzlich gute Nacht

Man wünschte sich herzlich gute Nacht;
Die Tante war schrecklich müde;
Bald sind die Lichter ausgemacht,
Und alles ist Ruh und Friede.

Im ganzen Haus sind nur noch zween,
Die keine Ruhe finden.
Das ist der gute Vetter Eugen
Mit seiner Base Lucinden.

Sie wachten zusammen bis in der Früh,
Sie herzten sich und küßten.
Des Morgens beim Frühstück taten sie,
Als ob sie von nichts was wüßten.

Kívántak szép és jó éjszakát

Kívántak szép és jó éjszakát;
Szörnyen fáradt volt nagynéne;
És kihunyt minden fény nemsoká,
Mély nyugalom honolt s béke.

De házban kettő ébren még,
Kiknek nincsen ott nyugalma,
Egyik, unokafivér Eugen, és
Másik, az unokahúga.

Együtt ébren voltak ők reggelig,
S ölelték egymást csókolva,
De reggelinél azt mímelik,
Mintha mi sem történt volna.

Das Lied vom dicken Fritz

Warum ist doch der Fritz so rund?
Er sitzt den ganzen Tag im Grund,
Und ist der Tag auch noch so schwül,
Am Wasserfall da ist es kühl,
Da kann er ganz gemütlich sitzen,
Braucht nicht wie andre Leut zu schwitzen,
Und naht die Mittagsstunde sich,
So lagert er sich im Grunde,
Zwölf Eier sind dann auch ein Grund,
Ein schönes Essen und gesund.

(:Chor der Dünnen:)

Seht, seht: Behaglich streicht er sich den Bauch!
Du lieber Gott, ich wollte -
Ich wollte, wir könnten's auch.

Warum ist doch der Fritz so rund?
Er schiebt die Wurst in seinen Mund,
Und Rindfleisch ißt er gleich für vier
Und leert dazu vom guten Bier
Manch volles Glas bis auf den Grund.
Poussieren, denkt er, macht nicht rund,
Laubobern ist auch nicht gesund,
Drum schleicht er sich ganz still allein
Ins Bett hinauf schon um halb neun.
Und wenn's kein Bier gegeben hätt',
Wer weiß, er läg' noch heut im Bett.

Dal a nagyon kövér Fritzről

Vajon Fritz mért nagyon kövér?
Egész nap ő kint üldögél,
Ha nap még füllesztő, párás,
Vízesésnél hűvös vár rá,
Mert ülni tud ott kényelmesen,
Nem izzad ő, mint más emberek,
S ha közeledik délidő,
A földön ebédhez ledől,
Neki tucat tojás elég,
Ez étek csupa egészség.

(A soványak kórusa:):

Nézzétek, mint simogatja hasát!
Te jó Isten, szeretném -
Szeretném, ha mi is tudnánk.

Vajon Fritz mért gömböc kövér?
Nyel kolbászt, hogy száján befér,
Kedvence a marhapörkölt,
S kiürít rá négy üveg sört,
Telt üveget le nem tenné,
Úgy véli, nem lenne rendjén,
Kártya is beteggé tenné,
Önmagával csendben megfér,
S már fél kilenckor ágyba tér.
S ha sört nem adna a világ,
Végleg ott tartaná az ágy.

Es wohnen die hohen Gedanken

Es wohnen die hohen Gedanken
In einem hohen Haus.
Ich klopfte, doch immer hieß es:
Die Herrschaft fuhr eben aus!

Nun klopfe ich ganz bescheiden
Bei kleineren Leuten an.
Ein Stückel Brot, ein Groschen
Ernähren auch ihren Mann.

A fennkölt gondolatok laknak...

A fennkölt gondolatok laknak
Magas házakban, fényben.
Hiába kopogtam.Kiszóltak:
Uraság elment éppen!

Ott kopogok szerényen
Most, hol laknak szegények,
S családok kis kenyéren,
Filléren is megélnek.

Ich meine doch, so sprach er mal

Ich meine doch, so sprach er mal,
Die Welt ist recht pläsierlich.
Das dumme Geschwätz von Schmerz und Qual
Erscheint mir ganz ungebührlich.

Mit reinem kindlichem Gemüt
Genieß ich, was mir beschieden,
Und durch mein ganzes Wesen zieht
Ein himmlischer Seelenfrieden. –

Kaum hat er diesen Spruch getan,
Aujau! so schreit er kläglich.
Der alte hohle Backenzahn
Wird wieder mal unerträglich.

Emlékszem, egyszer ő így szólt...

Emlékszem, egyszer ő így szólt:

„A világ igazán vidám.

Sok fecsegés a kínokról

Hiteltelen, s nem hat biz' rám.

Derűs s gyermeki az énem,

Élvezem, mi világ része,

S teljesen áthatja lényem

A mennyei, lelki béke.” -

Csak épp elhangzott e beszéd,

Óh jaj! keservesen ordít.

Lyukas őrlőfoga, a vén,

Kibírhatalan fájt megint.

Eitelkeit

Ein Töpfchen stand im Dunkeln
An stillverborgener Stelle.
Ha, rief es, wie wollt ich funkeln,
Käm ich nur mal ins Helle.

Ihm geht es wie vielen Narren.
Säß einer auch hinten im Winkel,
So hat er doch seinen Sparren
Und seinen aparten Dünkel.

Hiúság

Ült bili lent a sötétben,
Ágy alá rejtették, csendbe.
Véli, ragyogna a fényben,
Egyszer ha napra jöhetne.

Mint a világ sok bolondja,
Hátul sarokban ülhetne,
Ám hiúság lett bogara,
S fényben önhittség széttörte.

Die Nachbarskinder

Wer andern gar zu wenig traut,
 Hat Angst an allen Ecken;
Wer gar zu viel auf andre baut,
 Erwacht mit Schrecken.

Es trennt sie nur ein leichter Zaun,
 Die beiden Sorgengründer;
Zu wenig und zu viel Vertraun
 Sind Nachbarskinder

A szomszéd gyerekek

Ki másokban nemigen hitt,
az fél majd minden sarkon;
ki másra túlzottan épít,
csalódik nagyon.

Parányi ám a különbség,
hisz túloznak mindketten,
kevés vagy nagy hiszékenység:
szomszéd gyerekek.

Abschied

Die Bäume hören auf zu blühn,
Mein Schatz will in die Fremde ziehn;
Mein Schatz, der sprach ein bittres Wort:
Du bleibst nun hier, aber ich muß fort.

Leb wohl, mein Schatz, ich bleib dir treu,
Wo du auch bist, wo ich auch sei.
Bei Regen und bei Sonnenschein,
Solang ich lebe, gedenk ich dein.

Solang ich lebe, lieb ich dich,
Und wenn ich sterbe, bet für mich,
Und wenn du kommst zu meinem Grab,
So denk, daß ich dich geliebet hab.

Búcsú

Nem virágoznak már a fák,
A kincsem a távolba vágy;
S ő mondott egy keserű szót:
Maradsz, nekem mennem kell most.

Ég veled, hozzám hű legyél,
Én ott leszek, ahol te élsz.
Legyen eső vagy napsütés,
Míg élek, rád gondolok én.

A szívem, míg élek, imád,
Ha haltam, mondj értem imát,
Ha látod - hol nyugszom - a sírt,
Mondd: szeretett, ki nyugszik itt.

Im Herbst

Der schöne Sommer ging von hinnen,
Der Herbst, der reiche, zog ins Land.
Nun weben all die guten Spinnen
So manches feine Festgewand.

Sie weben zu des Tages Feier
Mit kunstgeübtem Hinterbein
Ganz allerliebste Elfenschleier
Als Schmuck für Wiese, Flur und Hain.

Ja, tausend Silberfäden geben
Dem Winde sie zum leichten Spiel,
Sie ziehen sanft dahin und schweben
Ans unbewußt bestimmte Ziel.

Sie ziehen in das Wunderländchen,
Wo Liebe scheu im Anbeginn,
Und leis verknüpft ein zartes Bändchen
Den Schäfer mit der Schäferin.

Ősszel

A szép nyár elvonult, az ősznek
Helyet ad, s tájra dob subát.
Most mindenütt a pókok szőnek
Finom ünnepi ruhát.

Ők szövik az ünnepnapokra
A lábuk művészeteként
Az elragadó fátyolokat,
S ékszerben ring liget s a rét.

Igen, ezernyi ezüstszállal
Játékos táncot jár a szél,
Mely lágyan terel oly irányba,
Hol eléred a vágyott célt.

A szél repít csoda országba,
Hol szerelem félénk az elején,
De egybefűzi halkán, lágyan
A pásztorlányt és a legényt.

Der fremde Hund

Was fällt da im Boskettgesträuch
Dem fremden Hunde ein?
Geht man vorbei, so bellt er gleich
Und scheint wie toll zu sein.

Der Gärtner holt die Flinte her.
Es knallt im Augenblick.
Der arme Hund, getroffen schwer,
Wankt ins Gebüsch zurück.

Vier kleine Hündchen liegen hier
Nackt, blind und unbewußt.
Sie saugen emsig alle vier
An einer toten Brust.

Az ismeretlen eb

Egy kóbor eb mit nem képzelt
Bokorban, hol lakott?
Kitört, ha ember arra ment,
S mint őrült ugatott.

Kertész puskát előhozott,
Kutyát talált lövés.
Szegény eb mély sebet kapott,
Bokorba visszatért.

Kutyácska fekszik ott, de négy,
Simák, vakok s buták.
Mohón szopják - nagy úr az éh! -
A már halott anyát.

Der Esel

Es stand vor eines Hauses Tor
Ein Esel mit gespitztem Ohr,
Der kaute sich sein Bündel Heu
Gedankenvoll und still entzwei.

Nun kommen da und bleiben stehn
Der naseweisen Buben zween,
Die auch sogleich, indem sie lachen,
Verhaßte Redensarten machen,
Womit man denn bezwecken wollte,
Daß sich der Esel ärgern sollte.

Doch dieser hocherfahrne Greis
Beschrieb nur einen halben Kreis,
Verhielt sich stumm und zeigte itzt
Die Seite, wo der Wedel sitzt.

A számár

Számár állt egy kapu előtt,
Hegyes füle bizony megnőtt,
Falja a nyaláb szénáját,
De nyugalmát megzavarják.

Nos, jó hozzá, és ott megáll,
A két fiú, a nagy zshivány,
Pontosan azon nevetnek,
Csúfolódva mit tehetnek,
Megcélozva, „jót” akarva,
A szamarat dühbe gurítva.

De a sokat tapasztalt ősz
Megmozdult, és tett egy félkört,
S csendben nekik megmutatá
Fenekét s a légycsapóját.

Die Selbstkritik hat viel für sich

Die Selbstkritik hat viel für sich.
Gesetzt den Fall, ich tadle mich:
So hab ich erstens den Gewinn,
Daß ich so hübsch bescheiden bin;
Zum zweiten denken sich die Leut,
Der Mann ist lauter Redlichkeit;
Auch schnapp ich drittens diesen Bissen
Vorweg den andern Kritiküssen;
Und viertens hoff ich außerdem
Auf Widerspruch, der mir genehm.
So kommt es denn zuletzt heraus,
Daß ich ein ganz famoses Haus.

Ajánlom az önkritikát

Ajánlom az önkritikát.
Megszidom én magam akár:
Először, mert ez nyereség,
Kitűnt, személyem mily szerény;
No és másodszor gondolják,
Mi emberünk teljes jóság;
Harmadszor, ha csípek is tán,
Előzőm mások kritikáját;
Negyedszer azt remélem én,
Túlzónak tartják hangnemét.
S mit végül mindenki belát:
Hogy pompás fickó vagyok ám!

Ich saß vergnüglich bei dem Wein

Ich saß vergnüglich bei dem Wein
Und schenkte eben wieder ein.
Auf einmal fuhr mir in die Zeh
Ein sonderbar pikantes Weh.
Ich schob mein Glas sogleich beiseit
Und hinkte in die Einsamkeit
Und wußte, was ich nicht gewußt:
Der Schmerz ist Herr und Sklavin ist die Lust.

Ültem s élveztem borocskám...

Ültem s élveztem borocskám,
S újra töltém poharacskám.
Hirtelen lábujjam nyilallt,
A kín számra adta a jajt.
Letettem rögtön a pohárt,
S a magány hozzám sántikált,
S megsúgta, mit nem tudtam még:
Fájdalom az úr, s csak szolgál az élv.

Mich wurmt es ...

Mich wurmt es, wenn ich nur dran denke. –
Es saß zu München in der Schenke
Ein Protz mit dunkelroter Nase
Beim elften oder zwölften Glase.
Da schlich sich kümmerlich heran
Ein armer alter Bettelmann,
Zog vor dem Protzen seinen Hut
Und fleht: Gnä Herr, ach sein S' so gut!
Der Protz jedoch, fuchsteufelswild,
Statt was zu geben, flucht und schilt:
Gehst raus, du alter Lump, du schlechter!
Nix möcht' er, als grad saufen möcht' er!

Felbosszant, ha csak rágondolok...

Felbosszant, ha csak rágondolok, -
Müncheni kocsmában asztalok,
Ott ül egy hencegő rőt orral,
Asztalán tucatnyi korsóval.
S közelít felé egy szegény
Koldus, aki már nagyon vén,
Leveszi néki kalapját,
„Könyörgök, legyen jó hozzám!”
Vadul rátámad hencegő,
S ahelyett, bármit adna ő,
Kiált: Takarodj, vén gazember!
Pedig (ő is) csak vedelni szeretne!

Es sitzt ein Vogel auf dem Leim

Es sitzt ein Vogel auf dem Leim,
Er flattert sehr und kann nicht heim.
Ein schwarzer Kater schleicht herzu,
Die Krallen scharf, die Augen gluh.
Am Baum hinauf und immer höher
Kommt er dem armen Vogel näher.

Der Vogel denkt: Weil das so ist
Und weil mich doch der Kater frißt,
So will ich keine Zeit verlieren,
Will noch ein wenig quinquilieren
Und lustig pfeifen wie zuvor.
Der Vogel, scheint mir, hat Humor.

Lépre lépett a kismadár

Lépre lépett a kismadár,
Csapkod, de szállni nem tud már.
A fán kandúr kúszik felé,
A karma éles, s szeme ég.
Jut ő egyre feljebb a fára,
Mi lesz veled szegény madárka?

S az dönt: ha sors mást nem kínál,
Ha kandúr úgyis bezabál,
Nem vesztegethetem időm,
Trillázok, míg futja erőm,
S dalától hangos a határ,
Nincs humor híján e madár!

Wenn alles sitzen bliebe

Wenn alles sitzen bliebe,
Was wir in Haß und Liebe
So voneinander schwatzen;
Wenn Lügen Haare wären,
Wir wären rauh wie Bären
Und hätten keine Glatzen.

Ha rendben lenne minden...

Ha rendben lenne minden,
Szeretne, s nem gyűlölné,
S egymásról nem fecsegne;
Ha hazug szőrös lenne,
Borzas lennénk, mint medve,
S kopasz nem volna egy se.

Wer möchte diesen Erdenball

Wer möchte diesen Erdenball
Noch fernerhin betreten,
Wenn wir Bewohner überall
Die Wahrheit sagen täten.

Ihr hießet uns, wir hießen euch
Spitzbuben und Halunken,
Wir sagten uns fatales Zeug
Noch eh wir uns betrunken.

Und überall im weiten Land,
Als langbewährtes Mittel,
Entsproßte aus der Menschenhand
Der treue Knotenknittel.

Da lob ich mir die Höflichkeit,
Das zierliche Betrügen.
Du weißt Bescheid, ich weiß Bescheid;
Und allen macht's Vergnügen.

Ki szeretne e föld golyón

Ki szeretne e föld golyón
Lakni itt még továbbra,
Ha mindenütt mi földlakók
Esküdnénk igazságra?

Hívnánk kölcsönösen egymást
Csalónak, gazembernek,
Fatálisat mondanánk,
Bár nem lennénk részegek.

S mindenütt, bár nagy a világ,
Vennék a bevált módot,
S az ember keze forgatná
A hű bunkósbotot.

Az udvariasság oly szép,
S a csalás finomsága.
Te és én ezt jól tudjuk rég;
Ez mindünk mulatsága.

Lebenslauf

Mein Lebenslauf ist bald erzählt. -
In stiller Ewigkeit verloren
Schief ich, und nichts hat mir gefehlt,
Bis daß ich sichtbar ward geboren.

Was aber nun? - Auf schwachen Krücken,
Ein leichtes Bündel auf dem Rücken,
Bin ich getrost dahingeholpert,
Bin über manchen Stein gestolpert,

Mitunter grad, mitunter krumm,
Und schließlich muß' ich mich verschnaufen.
Bedenklich rieb ich meine Glatze
Und sah mich in der Gegend um.

O weh! Ich war im Kreis gelaufen,
Stand wiederum am alten Platze,
Und vor mir dehnt sich lang und breit,
Wie ehemals, die Ewigkeit.

Önéletrajz

Elmondom életem kurtán. -
Elveszett öröklétben, csendben
Aludtam, nem éreztem hiányt,
Míg láthatón meg nem születtem.

De mi van most? - Kengyel s botom
Könnyű teher a hátamon,
Nyugodtan gyalogolgotok,
Bár néha kőben megbotlok,

A táj egyenes vagy görbe,
S végül meg kellett pihennem,
Kopasz fejem megtöröltem,
S néztem a vidéken körbe.

Fáj, hogy bár utam vágyva jártam,
Újra csak régi placcon álltam!
S tárult elém a nagy világ,
Mint rég örökkévalóság.

INHALTSVERZEICHNIS

Abschied.....	94
Als ich ein kleiner Bube war	74
Das Lied vom dicken Fritz	84
Der Esel	100
Der fremde Hund	98
Der Hausknecht in dem „Weidenbusch“	48
Der Wetterhahn	32
Die erste alte Tante sprach	34
Die Nachbarskinder	92
Die Rose sprach zum Mägdelein.....	22
Die Schändliche	62
Die Selbstkritik hat viel für sich.....	102
Du fragtest mich früher nach mancherlei	44
Ein dicker Sack.....	18
Eitelkeit	90
Es kam ein Lump mir in die Quer	80

TARTALOMJEGYZÉK

A fennkölt gondolatok laknak	87
A gyalázatos	63
A jó sültkészítés hevében	73
A róka és a sündisznó	31
A rózsza lánykához beszélt	23
A szamár	101
A szélkakas	33
A szív kritikája.....	47
A szomszéd gyerekek	93
A „Weidenbusch” szálló inasa volt	49
Az ismeretlen eb	99
Az egyik nagynéni így beszélt.....	35
Ajánlom az önkritikát	103
Barátom, egy vasárnap reggel	15
Búcsú	95
Dal a nagyon kövér Fritzről.....	85

INHALTSVERZEICHNIS

Es sitzt ein Vogel auf dem Leim.....	108
Es wird mit Recht ein guter Braten	72
Es wohnen die hohen Gedanken.....	86
Fink und Frosch.....	10
Früher, da ich unerfahren	50
Fuchs und Igel	30
Geschmacksache.....	70
Glaube.....	68
Ich meine doch, so sprach er mal	88
Ich sah dich gern im Sonnenschein	26
Immer wieder.....	12
Im Herbst.....	96
Ich saß vergnüglich bei dem Wein.....	104
Im Sommer	16
Kinder, lasset uns besingen	38
Kritik des Herzens.....	46

TARTALOMJEGYZÉK

De kár, hogy nem vagyok csuhás	77
Egy lump velem épp szembe jött.....	81
Egy megtöltött zsák	19
Emlékszem, egyszer ő így szólt.....	89
Fafejű	67
Felbosszant, ha csak rágondolok	107
Félénk és hűséges	55
Hagyd őt	65
Hagyd sok buta kérdésed	43
Ha patak vagy, csermely lennék	25
Ha rendben lenne minden	111
Hit	69
Hiúság	91
Ismerős teremtmények.....	9
Ízlés dolga.....	71
Kis virág volt.....	29

INHALTSVERZEICHNIS

Laß doch das ewige Fragen	42
Laß ihn.....	64
Lebenslauf.....	114
Liebesglut	56
Man wünschte sich herzlich gute Nacht.....	82
Mein Freund, an einem Sonntagmorgen	14
Mich wurmt es.....	106
Niemals.....	60
Querkopf.....	66
Sehr tadelnswert ist unser Tun	78
Sie war ein Blümlein	28
Schein und Sein	58
Scheu und treu	54
Vertraut.....	8
Wärst du ein Bächlein, ich ein Bach	24
Wenn alles sitzen bliebe	110

TARTALOMJEGYZÉK

Ki szeretne e föld golyón.....	113
Kívántak szép és jó éjszakát	83
Látszat és valóság	59
Lépre lépett a kismadár.....	109
Majd ha egyszer.....	21
Még csak kisfiú voltam bár	75
Minden gyermek gyűjtson dalra	39
Nyáron	17
Nagyon kifogásolhatók tetteink.....	79
Öröm, ha napfény süt terád.....	27
Ott hol te vagy, legyek én	53
Önéletrajz.....	115
Ősszel.....	97
Ő valóban nélkülözhetetlen volt!.....	37
Pinty és a béka.....	11
Régen szerényebben éltem	51

INHALTSVERZEICHNIS

Wenn ich dereinst	20
Wer möchte diesen Erdenball.....	112
Wie schad, daß ich kein Pfaffe bin	76
Wirklich, er war unentbehrlich!	36
Wo du bist und wo ich sei	52
Zu Neujahr... Will das Glück nach seinem Sinn.....	6

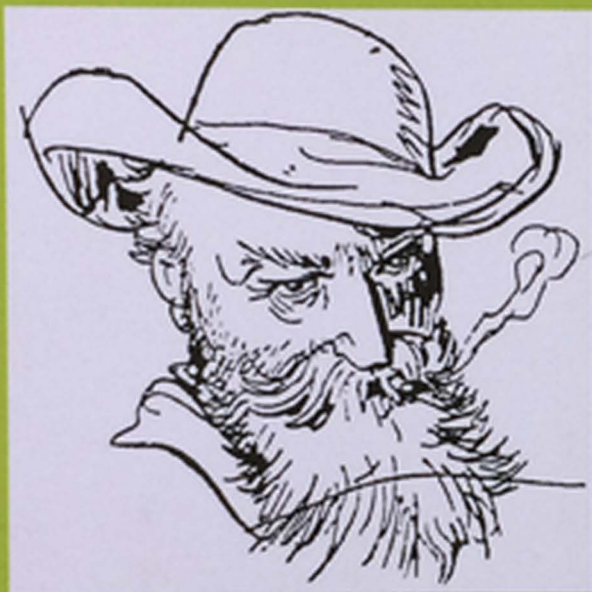
TARTALOMJEGYZÉK

Sohase túlozz	61
Szerelmi láng	57
Te kérdeztél korábban gyakran.....	45
Újévre.. Bölcsen éld meg szerencséd.....	7
Újra és újra.....	13
Ültem s élveztem borocskám.....	105

Auch er

Rührend schöne Herzgeschichten,
Die ihm vor der Seele schweben,
Weiß der Dichter zu berichten.
Wovon aber soll er leben?

Was er fein zusammen harkte,
Saubere eingebundene Werklein,
Führt er eben auch zu Markte,
Wie der Bauer seine Ferklein.

Wilhelm Busch 1832-1908

Ő is

Szép szívtörténet, mi meghat,
Lelkéből tud szárnyra kelni,
Erről költő tudósíthat.
Amiből fog ő megélni?

Bár törekszik a szépségre,
S művét gondóval megalkotja,
Ő is viszi piacra,
Mint a malacát a gazda.

978 615 00 0290 3